

Đông-Pháp Thời-Báo

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an. 8500 Un an. 10500
Six mois 5 00 Six mois 6 00
Annonces Légales
650 la ligne de 10 points sur justification de 9 décimales quelle que soit la page.
Annonces Commerciales
On traite à forfait.

NĂM THỨ NHỨT SỐ 26

NGÀY THỨ HAI

9 JUILLET 1923

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
NGUYỄN-KIM-DINH

LE COURRIER INDOCHINOIS

報時法東

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN
NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUẢN

51, đường Mac-Mahon, 51

SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)

SỐ: 324

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 1207

GIÁ BÁN

Đông-Pháp Ngoại-Quốc

Một năm. 8500 Một năm. 10500

Nửa năm 5 00 Sáu tháng 6 00

Mua báo phải trả tiền trước

Thơ và Mandat để gửi cho

M. Nguyễn-Kim-Dinh.

Lưu báo về việc buôn bán hàng là việc tư xin thường nghị trao.

BÓN PHẦN CỦA MỖI HẠNG NGƯỜI

Thiếu-niên là khoản từ 7, 8 tuổi cho đến hai mươi; thanh-niên là từ hai mươi cho đến bốn năm chục tuổi; còn từ năm mươi tuổi sắp tới, là về khoản lão thành. Thiếu-niên như mặt trời mới mọc, thanh-niên như mặt trời lên cao, lão-mại như mặt trời về xế chiều.

Người ở đời đầu dân-tộc nào bang-gia nào thì cũng đều trong cậy nơi bực thiếu-niên và thanh-niên là bực đủ sức thi-thố mở-mang mọi đều tân-hóa về công-ích. Trong hạ hạng ấy, hạ hạng nào cũng có bốn-phần riêng; bốn-phần kẻ thiếu-niên thì lo học, bốn phần người thanh-niên thì lo làm, bốn phần hạ hạng lão-mại thì lo khuyến bảo. Khoản thiếu-niên sự tính-nhơn còn nguyên, cái bốn tánh còn đủ, trí hay nhớ, lòng hay ghi, nên học mau thuật mau biết, duy có ham học cũng không ham đó thôi, chớ nếu đây công-gắng sức thì học đặng. Ai lãnh lối thì chậm, ai lãnh sáng thì mau; mà bên chi thì chậm mau cũng lối rồi. Nếu lúc thiếu-niên mà không học là bỏ bốn phần không làm, thì cái hạ hạng ấy chỉ lo tự bảo mà chưa kham, còn mong chi là giúp đều công-ích với xã-hội. Lối tục ngữ có câu dạy con như vậy: *vật dạ vật lúa, chớ có ai vật dạ mà vật chữ*. Thiệt lối cha mẹ rằng con như vậy là em-ai xứng đáng lắm. Đầu nghèo thì vật dạ vật dạ chữ đặng sao. Ấy là khuyến con phải học.

Khoản thanh-niên khi huyết dương mạnh, tuổi tác đương xuân, học thức đã thông, nghe thấy đã đủ, cái mặt còn đặt, cái óc còn dầy, lo hoài trí chẳng cứng, làm hoài sức chẳng mệt. Cái nghị-lực của kẻ thanh-niên như-nước đương lớn, như nắng đương trưa, như lửa đương bừng, như đao đương bén; làm việc chi cũng đặng, việc phải làm thì làm tới cho thành-tựu, há để nhượng ai. Bởi vậy cho

nên tục-ngữ của bọn thanh-niên rằng: *«Thà chết bỏ thầy, chớ bỏ thầy mà bỏ học»*. Nghe câu ấy thì biết cái cương-đảm, cái nghị-lực của bọn thanh-niên là dường nào? Bởi thế mà người hàng mong mỗi những đều tân-hóa những việc công-nghĩa nhớ nơi trí lực của bọn thanh-niên. Nếu bực thanh-niên nào không biết học, hoặc học mà không hành, chỉ lo trao chuốt hình-hải, nhôn-nha quần-áo, ai dờ thì chịu, ai dốt nấy lo, miếng thân mình no ấm ăn chơi, chẳng biết đều công-ích là gì, coi nội-giống dường như kẻ lạ, thì có trông thanh-niên ấy là chi, đầu cho cho nhiều lại càng rộn ràng cho xã-hội.

Khoản lão-mại thì huyết-khi đã suy kém, da dẻ gổ lổ, tay yếu mắt lờ, não xơ mặt lưng, hay lộn hay quên hay lo hay hay. Bởi vậy cho nên tục-ngữ của hạ hạng này có nói rằng: *«câu nhìn, là chín câu lành»*. Thiệt lối nói nghe yếu ớt quá, như lời gần tối rồi, còn có hy-vọng chi mà hồng mong mỏi. Tuy vậy mà phải làm việc bốn-phần, già thì từng trải nhiều việc, phải lo dạy bảo đoàn-em, như chú-công bà-nghệ cơ-xảo thì không kham, chớ phong-hóa lễ-nghĩ, càng thường đạo-đức cũng phải biết chớ. Nếu lão-mại mà không thông, các đức trên đó, thì có nhớ câu dường lão khất-ngon mà chỉ giả như thế thì bị khinh cũng đặng.

Nói tóm lại nếu vận-mạng của nước nhà mà cường-thạnh, thì già biết lo dạy, trẻ biết lo học, lớn biết lo làm, chung lo từ trẻ đến già; mà gánh nặng làm là bực thanh-niên, vì bực thanh-niên phải làm làm sao cho nội-giống mở-mang, cho trẻ già nhờ cậy. Bởi duyên cơ ấy mà người đều trông cậy bực thanh-niên, bề làm trái mà đương buổi thanh-niên, thì phải gánh vác việc đời, chẳng nên trốn tránh, há để nhượng ai. Bởi vậy cho

D. P. T. B.

Tuyển mộ lính tinh nguyện đi ngoại-Quốc

Chiếu theo chỉ dụ ngày 8 April 1903, những lính mà Nhà-nước đòi nhập ngũ thì sẽ gọi đi đôn trả nước ngoài. Tuy vậy mà người lập luật cũng vì sự cần dùng trong nước địa và vì quyền lợi riêng của mỗi người nên cũng sẽ liệu mà chăm chớ.

Bởi vậy cho nên quan trên nhất định về sự gọi lính đi ra ngoài, thì trước hết kêu những lính tinh nguyện rồi mới tới lính mãn khóa mà đăng lại, nếu không đủ mới kêu tới lính thường.

Ấy vậy, phải liệu lượng mà làm cho có lính tinh nguyện cho đặng. Muốn cho mọi người hiểu rõ ra tình nguyện có lợi là thế nào, vậy Nhà-nước có định chế như vậy:

Tiền thưởng thì khi nhập ngũ sẽ phát cho lính phần nửa còn phần nửa thì phát cho bố con người nào tùy ý lính chi.

Lính kén nhà... 1 năm 1500
Lính đặng thêm... 1 * 20.00
..... 5 * 35.00
..... 6 * 42.00

Đi được 5 năm rồi thì Nhà-nước sẽ cho cấp cho một thửa ruộng trước, còn tiền thừa thì dùng việc gì

ngoài thì có phát mỗi tháng lương trời lên 1000 nếu bị thương thì hay là đau ốm vì bởi làm việc bốn phần thì sẽ được phần tiền hơn trí hướng trọn đời hay là trong một lúc. Còn có rui mà chết thì tiền chôn cất sẽ phát cho vợ góa hay là con em. Muốn vào giúp việc cho Nhà-nước hết luân số nào thì phải có đi lính theo luật lệ buộc mới đặng. Còn các quyền lợi khác của lính tinh nguyện thì cũng còn để ý như cũ.

Mán lính được vào giúp việc cho Nhà-nước.

Có thể được thăng thưởng như sau:

Lính lương (phát cho gia quyến rồi còn được) mỗi tháng 3000. Tiền thêm tiền phụ (phụ cấp phát cho lính khi đi học về ở xa).

Đặng 1 năm thì hơn trí.

Tiền lương, tiền cơm nước, tiền phụ thêm, tiền đặng thêm thì để ý như thế là đương thì hành.

Người đặng 20 tuổi được phép xin đi lính không cần phải 16 23 tuổi, nếu chàng nó muốn mãn năm thì 20 tuổi xin đi rồi 23 tuổi mãn khóa.

Qui muốn hỏi điều chi thì đến hỏi quan ba coi sẽ việc mô hình tại 0 ma, nghị sẽ các nghĩa rõ ràng cho. Kế thanh niên mà muốn lính nguyện thì lại càng quý lắm.

THỂ TỤC NHÂN DÂM THƠ CỦA NGƯỜI AN-DẬT

Thư t ngoài.

Mấy năm nay tôi thường nghe người ta nói An-nam bây giờ là bị... minh đã nhiều rồi. Tôi nghĩ cái lý này... di đầu, nên tôi không dám... nói ấy có thiệt như vậy hay không; nhưng mà tôi có thấy rõ mấy điều này là trong chốn thôn quê bây giờ người mình có học lên gọi là nhiều hơn hồi trước, ở nhà cửa đẹp hơn, mặc áo quần cũng tốt hơn, chớ còn tình dục học-thức thì chẳng có được bao nhiêu, mà nghề-nghiệp cũng chẳng khéo léo hơn hồi trước. Tuy vậy mà ngày nay trong làng đã có người đọc chữ quốc-ngữ nhiều rồi, bởi vậy cho nên đi đến xóm nào cũng đều thấy có nhật-báo quốc-âm. Tôi chẳng phải là người chuyên nghề làm báo, song tôi thấy vậy tôi cũng mừng thầm, mừng là mừng cho nước mình cũng có nhiều tờ báo như nước ngoài, lại người mình đã biết xem báo cũng như người đi quốc.

Mà tôi mừng rồi tôi nghĩ nghĩ thì tôi lại buồn thêm, buồn là vì tôi báo của mình tuy nhiều mà giúp ích cho dân-đoàn thì không được công hiệu như nhật-báo của người nước ngoài; còn người mình tuy biết đọc báo nhưng mà phần nhiều có đọc là đọc đặng giải khuây mà thôi, chớ không bỏ ich chi cho làm.

Thưa ngài, tôi tỏ sự buồn của tôi đây, chẳng phải tôi có ý chê bai nhà soạn-báo của mình không biết nghiên-vu, mà cũng không phải tôi phiên trách người trong làng không biết đọc báo; bởi vì có lẽ nào mà tôi lại không biết, nếu người chưa biết nghiên-vu soạn-báo thì đâu dám cầm viết mà viết báo, còn nếu người mà chưa biết

đọc báo thì xuất tiền mua báo làm gì. Nhà soạn-báo biết nghĩ-vụ và người mua báo biết đọc, nhưng mà báo giới trong xứ ta không giúp ích cho dân-đoàn được như báo-giới trong các nước văn-minh, ấy là vì người viết báo không thấu hiểu trình độ tâm-hóa của quốc-dân, rồi hoặc luận những việc cao kỳ người duyệt báo không thể hiểu được, hoặc nói những điều hèn mọn người duyệt báo chẳng có ý muốn nghe. Tôi tưởng tờ báo quốc-âm mà không có giá-trị, người chẻ là «nói chuyện tầm bậy» kẻ trách là «viết không hiểu», ấy là vì duyên cơ tôi mới tôi trên đó, chớ chẳng phải tại duyên cơ nào khác. Tôi là người an-dật trong chốn thôn quê, tôi biết rõ tình hình trình độ của bực thanh-niên trong xã-hội, tôi thấy việc chẳng may như vậy tôi phải lo nghĩ rồi đây, xin các tòa báo phải liệu lượng để nào đặng tờ báo của mình giúp ích cho người duyệt báo được, thì mới gọi là tròn nghĩa-vụ.

Hiện bây giờ đây trong chốn điền viên người ta tin lời của khách-trai nhiều hơn là tin lời của nhật-báo. Tôi thấy rõ có một lần họ nhật-báo rao lùa sẽ phát giá mà nông-gia không dám đi đánh lừa mà chớ, còn có nhiều lần khác khách-trai đồn lùa sẽ sự giá thì ai nấy đều sợ nhau khai vạ mà bán. Các ông soạn báo nên lấy một việc đó mà suy thì đã thấy giá-trị của báo-giới quốc-âm đến bực nào. Tờ báo là tai mắt của quốc-dân; mà nếu ai không nghe chuyện của quốc-dân, mắt không thấy chuyện của quốc-dân, thì tờ báo có ích chi cho quốc-dân, mà quốc-dân có nhớ chi tờ báo được. Nên lưu ý.

Nam-Trung-Tâu.

DANH DỰ KHUÊ-BÀI

(Tếp theo)

Qui ông: Nguyễn-văn-Xương, Diêu-dương Nam-kỳ; Trần-vân-Khanh, đại Hưông-cá ở Tân-đức; Nguyễn-phước-Chánh, đại Hưông-cá ở Tân-Tập; Nguyễn-ngọc-Điệp, Hưông-chú ở Long-Hư; Võ-vân-Điền, Phó-tổng; Nguyễn-vân-Tr, Phó-tổng Long-tuy-ha; Cao-vân-Minh Lạc-lô; Trần-vân-Chấn, Huyền hang nhát; Lê-vân-Nhơn, Trợ-giáo hang nhát; Nguyễn-vân-Danh, Đại Lạc-lô; Trương-vân-Tôn, đại Hưông-cá An-lôc-thôn; Tô-vân-Tương, đại Hưông-cá Phưộc-ninh; Phạm-vân-Tho, Surveillance Chef hang nhát; Nguyễn-vân-Sao, đại Hưông-cá Tân-Thới; Lê-quang-Hiền, Phó-tổng hang nhát Nam-kỳ; Võ-vân-Dương, Hưông-cá Hòa-Thanh, Hà-tiên; Nguyễn-vân-Dông, Hưông-cá hủ-nhân Mỹ-tho; Phạm-duy-Vinh, Trợ-giáo hang nhát; Nguyễn-vân-Hưông, Huyền hang nhát; Huỳnh-vân-Danh, Trợ-giáo hang nhát; Nguyễn-tân-Huê, Cai-tổng hang nhát; Bạch-giá; Lê-ngọc-Chấn, Phó-tổng hang nhát; Huỳnh-long-Sanh, đại Hưông-cá Long-kỳ; Bạch-giá; Nguyễn-tân-Ngọc, Thơ-ký địa-hạt Súc; Nguyễn-vân-Nhân, Lĩnh đi giấy Sóc-trang; Nguyễn-phưộc-Viên, Hưông-cá Sóc-trang; Phan-tân-Thái, Xã-trưởng Tuấn-Tuất Sóc-trang; Võ-vân-Giáp, Còi máy xe-hơi; Võ-lương-Thiên, Hưông-quân Tuyền-Thanh, Tân-an; Nguyễn-vân-Son, Cựu Giáo-lập, Tân-an; Biên-vân-Trung, Hưông-cá Phưộc-Chi, Tây-ninh; Phạm-kế-Trí, Hưông-cá Gia-lôc, Tây-ninh; Huỳnh-long-Thao, Hưông-cá An-tịnh; Nguyễn-vân-Trí, Giáo-tập-sơ-học, Tây-ninh; Nguyễn-hửu-Thường, Huyền hang nhát, Thủ-dam-môi; Thach-Nhay, Hưông-quân Đâu-bào, Travinh; Trần-vân-Son, Còi hang nhát; Nguyễn-vân-Thiên, Thơ-ký hang nhát, Vinh-long; Lê-hữu-Lợi, Diêu-dương hang nhát; Trần-minh-Tân, Cai-tổng Vinh-long; Đoàn-bà-Liên, Hưông-

cá Tam-bình, Vinh-long; Trần-b'-Nư, Ngô-vân-Lung, trợ giúp việc ông Gressier; Lưu-ngọc-Trí, Hưông-cá Khánh-hòa; Chu-hoa-Nhưt, Hưông-chú, Lạc-hóa; Dương-dạ-Lai, cựu Hưông-chú Tân-duyet; Nguyễn-hửu-Tuyền, Hưông-chánh, An-hôi; Nguyễn-vân-Tô, Diên-chủ Đông-sơn, Gò-cong; Nguyễn-n-dức-Thần, Diên-chủ Bình-luông-tây; Lê-minh-Tâm, Thơ-ký hang nhát Nam-kỳ; Nguyễn-vân-Lâu, Diên-chủ Vinh-hư, Vinh-long; Nguyễn-vân-Phưông, Hưông-cá Thành-phố, Gò-cong; Trần-vân-Thinh, Hưông-quân, Lang Mỹ-phưộc; Đoàn-vân-Vi, Hưông-chú Mytho; Trương-hửu-Dông, Nghiệp-chủ Long-phủ, Bạch-giá; Nguyễn-thiên-Kim, Nghiệp-chủ Phú-long; Hồ-quang-Hoài, Thơ-ký địa-hạt; Ngô-ng-Bửu, Thơ-ký hang nhát, Sóc-trang; Trương-vân-Cần, Diên-chủ, Travinh; Vương-Kham, Nghiệp-chủ Travinh; Nguyễn-hửu-Nghĩa, Hưông-cá Long-châu, Vinh-long; Biên-công-Thành, Thơ-ký hội Canh-nông Vinh-long; Nguyễn-phưộc-Lai, Ban-biên, phó-tổng Định-hoa (Cau-tho); Trần-kỳ-Hóa, cựu Thuộc-viên tòa Mytho; Tuyết-vân-Thinh, Hưông-quân Thanh-an; Trần-ngọc-Linh, Hội-dồng địa-hạt Cau-tho; Nguyễn-vân-Muôn, Cấp-ràng vườn cao-sơn An-lôc; Nguyễn-vân-Thiên, thợ số Suzannah.

Cuộc diễn-thuyết Nam-kỳ Khuyến-học hội

Ngày thứ năm 12 Juillet 1923, 8 giờ tối ông Huỳnh-thiên-Kim (Vũng-Giôm) sẽ diễn-thuyết về vấn đề «Nô-lưu gia», đực.

Cuộc mong cha mẹ học-trò gái nhơn dịp đến Saigon nước cơn, đôi kết là Nam-kỳ Khuyến-học hội, nơi đường Garros số 34 mà nghe, được giới Khuy mà có khi có ích.

ĐẠY VĂN ANNAM

Bản-báo vừa mới tờ lời mà khuyến đồng-nghiệp chur qui hữu nghị-luân thư coi bây giờ chúng ta:

1° Phải dùng phương-pháp nào mà làm cho đồng-bang trong ba kỳ viết chữ quốc-ngữ giống nhau một cách;

2° Phải dùng cách thế nào mà dạy văn Annam cho tiện.

Bản báo liền tiếp được một bức thư của một vị khách-quan ở Vinhlong, rồi lại thấy trong báo L. T. T. V. có bài của đồng-nghiệp hữu Trung-Trực đều nói về sự dạy văn Annam. Vậy bản-báo lấy làm vui lòng mà trích lược thư với bài ấy mà đăng sau đây trước cho đọc-giữ làm đực, sau giúp cho Nam-kỳ Khuyến-học hội thêm ý kiến để giải quyết cái vấn-đề rất khó, mà rất cần yếu, là vấn-đề dạy làm văn Annam.

Nhưn dịp này bản-báo cũng xin xin học tri-thức trong Lạc-châu ai có ý kiến hay có thể giải quyết hai vấn-đề của bản-báo liền trên đó thì xin vui lòng viết rồi gửi đến cho bản-báo đăng bản-báo, đặng tiếp cho đồng-bang công-nghị rồi chọn ý nào hay thì làm theo. Ấy là một dịp để tỏ ý chung lo tô điểm quốc-văn. Vậy xin học tri-thức cao-minh lưu-ý giùm.

D. P. T. B.

Tích trong bức thư của ông Nguyễn-quan-Xuân.

Nghe nói Nam-kỳ Khuyến-học hội chọn một ông dạy chữ nho thì có rồi, mà chọn một ông dạy làm văn quốc-ngữ thì lấy làm phân-vấn, không ai chịu ra lãnh trách-nhiệm ấy, vì không biết sẽ dạy cách làm văn ra sao. Mới nghe thì ai cũng lấy làm lạ vì sao mà người Annam biết dạy chữ Tây, chữ Hán, mà không biết dạy tiếng Annam là tiếng «me đẻ». Cũng bởi mình hần hủ bấy lâu, nên mới ra nông-nổi đó. Vậy mới biết câu tục-ngữ «bụt nhà không thiêng». Về vấn-đề dạy làm văn quốc-ngữ thì tôi có ý kiến sơ như vậy: Hội chọn một ông nào có lòng nhiệt thành chịu dạy chữ Hán thì xin ông đó rán gia công dạy tiếng Annam hay là văn quốc-ngữ. Tuy văn quốc-ngữ không có mẹo luật gì, nhưng bài văn nào hay thì ai cũng cho rằng hay, như vậy thì ông dạy chữ Hán đó, chất sao cũng thông chữ quốc-ngữ, thì có

thờ ra bài vở cho học trò làm. Nếu bài văn nào có nghĩa-lý thì nên lấy mà đăng lên báo đặng cho học trò thích chí, nhưng đó mà lần lần câu văn trở nên chẫu-chẫu. Ấy là một ý kiến tạm thời nên dùng vào lúc này, chừng nào có thể cải cách rồi sẽ hay.

Trích bài của ông Trương-Trực trong báo Lạc-Tinh Tân-Văn.

Ông Hồ-vân-Trung cùng hội Khuyến-học đề khởi việc dạy văn Annam là bởi thế ấy. Ý hội Khuyến-học muốn do tôn-chỉ khai-hóa của hội mà thiết ra trường dạy văn Annam để làm cái cốt tằm cho những nhà làm văn như thế, tư-tướng như thế, trông dạy bầy canh cái đi lần lần. Nhưng cách dạy văn Annam, dạy chữ quốc-ngữ ta bây giờ, phải làm thế nào; đó cũng là một điều cần nhứt mà khó nhứt. — Khổng phải vậy.

Theo bài xã-thuyết «Lời ngỏ cùng ai» của đồng-nghiệp-hữu bên «D. P. T. B.» mà Trung-Trực đã thừa-ý trả lời đó, thì nay tôi nghĩ—cứ lời tham-trách Trung-Trực của D. P. T. B.—nếu quả như ý đồng-nghiệp muốn như thế, thì việc dạy chữ quốc-ngữ, dạy văn Annam của hội Khuyến-học đẽ-xương, tướng ít nư, trước nhóm cả hội-viên của hội Khuyến-học, để theo ý kiến của phần đông, ý hội-viên của hội Khuyến-học toàn là người có học thức cả. Và lại hội cũng nên truyền rao trong các báo, định ngày nào.—Mỗi tuần có những người ở xa xuôi không thể vào hội, mà các đặng cũng nhiệt thành về cuộc chấn-chỉnh quốc-văn, để cùng chúng ta bàn nghị cho thành cái cách sắp đặt phải thế nào dạy chữ, dạy văn cho phương tiện. Tương cũng là một việc có ích, nên làm. Chớ việc nói chuyện dạy văn Annam của hội Khuyến-học trước đó, tương là việc mới bàn, chưa hiệp được chúng-tri và chưa có định mới những người kiến-thức bốn xứ; đưng ấy, coi giống như là một việc riêng của hội vậy; mà D. P. T. B. tham-trách đồng-nghiệp mình không chung lo với hội, thì cũng là một lỗi trách lẫn oan cho nhau vậy. Là ai có biết ai nghĩ dẫu mà gãi.

Theo ý tôi càng nghĩ làm vậy, xin nhà đẽ-xương ta nghĩ lại giùm.

Trung-Trực

THĂNG THƯƠNG

SỞ THƯƠNG-CHÁNH

Thăng thưởng theo ngạch viên-chức bản-Quốc-Sở Thương-Chánh Đông-Pháp kể từ từ 1er Juillet 1923.

Chức Thừa-biện hang tư

M. Nguyễn-vân-Tac, Thừa-biện hang nhát.

Chức phó Chủ-sự bản-Quốc hang nhát

M. Nguyễn-vân-Lợi.

LƯƠNG-Y HẬU-BỘ

Đặng thăng-thương trong ngạch Lương-y tại nơi Đông-Pháp kể từ từ 1er Juillet 1923:

Chức Lương-y hậu bộ hang nhát

M. Nguyễn-vân-Khai, Lương-y hậu-bộ hang nhát.

Chức Lương-y hậu-bộ hang tư

MM. Bùi-quang-Chiến, Lương-y hậu-bộ hang tư.

Chức Lương-y hậu-bộ hang tư

MM. Singkhô, Nguyễn-vân-Dinh, Trần-vân-Lai, Cao-tôn, Lê-t-Phưông đều là Lương-y hậu-bộ hang nhát.

BÀO-TẾ SỰ HẬU-BỘ

M. Võ-công-Minh, Bào-tế sự hậu-bộ hang tư, đặng thăng chức Bào-tế sự hang tư, kể từ từ 1er Juillet 1923.

Vị trí nghị quan Thống-độc Nam-kỳ

ngày 30 Juin 1923:

HA của Tru và Trần-vân-Cong đặng thăng chức nghị quan Thống-độc Nam-kỳ, kể từ từ 1er Juillet 1923.

Thầy Huỳnh-vân-Lạc, đặng cấp bằng làm Cai-dưỡng Tổng-Cửn-cử-ha (Tân-sơn).

Thầy Thơ-ký hang nhát Cao-vân-Sự đặng cấp bằng làm Cai-dưỡng Tổng-Cửn-cử-ha (Cau-tho).

Thầy Thơ-ký hang nhát Nguyễn-vân-Son, đặng cấp bằng làm Cai-dưỡng Tổng-Cửn-cử-ha (Cau-tho).

Thầy Thơ-ký hang nhát Nguyễn-vân-Son, đặng cấp bằng làm Cai-dưỡng Tổng-Cửn-cử-ha (Cau-tho).

Thầy Thơ-ký hang nhát Nguyễn-vân-Son, đặng cấp bằng làm Cai-dưỡng Tổng-Cửn-cử-ha (Cau-tho).

Thầy Thơ-ký hang nhát Nguyễn-vân-Son, đặng cấp bằng làm Cai-dưỡng Tổng-Cửn-cử-ha (Cau-tho).

Do anh Vó Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIÊN-ĐÔNG (Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NÁT DANH VĨNH HỒN 25 TRIỆU QUAN THIÊN LANGSA ĐỀU ĐÔNG TẮT SỐ Ở TẠI SAIGON, ĐƯỜNG BELGIQUE, MÓN BÀI SỐ 15. - NHÀ MÁY XAY VÀ KHO TRÙ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA - GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẺ LÚA - LÃNH LÚA GỒI KHO

TRƯỚC KHI BÁN LÚA xin hỏi bản hiệu; nếu vì điện-chủ nào mắc đi không định thì viết thư cho bản hiệu sẽ đến việc mà bán luận. - MUỐN HỎI CHI THÌ BỎN HIỆU

SẢN LONG CẤT NGHĨA CHO HẾT.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CANTHO và có lập chính mua lư nơi các chợ thị-từ.

Phòng việc: ở lại đường Belgique, món bài số 15

HƯƠNG TRUYỀN

RU-MA-NI

Rũ về xe-lửa.

Chuyến xe-lửa chạy từ Bucarest qua Jassy dụng nhau; chết 30 người và trên 50 người bị thương-tích.

BINH-GA-RI

Kac-thành đường xe-lửa.

Tại Dimanohe, có làm lễ tạ thành đường xe-lửa Alexandrou-Vidin chạy từ Danube qua Sofia và các thành xứ Bulgarie.

NỖ

Tại thành Bu-ca-ret, một cái kho chứa thuốc đạn bị nổ. Sáu người chết và nhiều người bị thương-tích.

Xe lửa dụng nữa.

Hai cái xe-lửa dụng nhau tại thành Pensylvania. Bảy người chết và trên hai mươi người bị thương-tích.

GẠO XUẤT-CĂN

Số lúa gạo xuất-căn trong tháng Jun 1923, nội của Saigon: Gạo trắng - Về Đại-Pháp 1.971.251 kilos; Ngoại-quốc 51.974.532 - Cong 53.948.823 k. Gạo lức - Về Đại-Pháp không có; Ngoại-quốc 5.958.811 k. Lúa - Về Đại-Pháp không có; Ngoại-quốc 3.958.902 k. Tầm - Về Đại-Pháp 7.275.350 k. Ngoại-quốc 9.175.188 k. Cong 16.450.538 k. Bọt - Về Đại-Pháp không có; Ngoại-quốc 3.019.791 k.

Buồn mà rồi vui

Ái là người có máu thì Annam... Ai là người có máu thì Annam... Ai là người có máu thì Annam...

Tôi đọc bài cáo thối rồi tôi rất buồn... Tôi đọc bài cáo thối rồi tôi rất buồn...

« La Voix Annamite » làm chung một tờ để xuất bản mỗi ngày mỗi số... « La Voix Annamite » làm chung một tờ để xuất bản mỗi ngày mỗi số...

NGUYỄN-KIM-DINH

ĐÔNG-PHÁP-THỜI-SU

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước... Ngân-hàng Đông-Pháp... Ngân-hàng Hongkong... Shanghai 8 70... Ngân-hàng Chartered... 8 70... Sté de Gérance de la Banque Industrielle de Chine 8 70

GIÁ LÚA

Lúa chớ đến nhà-máy Cholon (mất bao) mỗi tạ 100 kilos, là: Vinhlong... 4 \$ 90 tới 4 \$ 95... Gocong... 5 10 * 5 15... Baixau... 5 00 * 5 10... Baclieu... 5 10 * 5 20... Giá thường bực... 5 05 * 5 08

Máu ghen hay là ám mưu giết của ? ?

CAIBE - Ngày 5 Jun 1923 tại làng An-hu... CAIBE - Ngày 5 Jun 1923 tại làng An-hu...

Chứng 8 giờ sớm mai ngày 1 Jun 1923 thì có thi-Ch... theo lời năng khai, thì năng đi qua làng Mỹ-hưng...

Đến năm 1922, quan chủ-tỉnh đương kim của chúng ta, là M. Dro-net... Đến năm 1922, quan chủ-tỉnh đương kim của chúng ta, là M. Dro-net...

Văn tỉnh Thakhek còn đương khai phá, nên quan Chủ-tỉnh phủ công việc đường sá cho ngài quân xuất;... Văn tỉnh Thakhek còn đương khai phá, nên quan Chủ-tỉnh phủ công việc đường sá cho ngài quân xuất;

Cách vài tháng nay, sáng dịp quan Toàn-quyền đến dự cuộc lễ thành của đường Thakhek-Vinh... Cách vài tháng nay, sáng dịp quan Toàn-quyền đến dự cuộc lễ thành của đường Thakhek-Vinh...

Hiện giữa tiệc, chúng ta đủ đồng-bào ba ký cư nơi đất khách. Tôi là người Nam, mà hay bạn Trung-dặng... Hiện giữa tiệc, chúng ta đủ đồng-bào ba ký cư nơi đất khách. Tôi là người Nam, mà hay bạn Trung-dặng...

Phản ứng tôi, tôi xin quí-hữu chuyên cần phân sự; chắc là một ngày kia còn dặng nhườn gọi on trên nữa, chớ chẳng không. Đối với kinh... Phản ứng tôi, tôi xin quí-hữu chuyên cần phân sự; chắc là một ngày kia còn dặng nhườn gọi on trên nữa, chớ chẳng không. Đối với kinh...

Một đứa con nít bị xe hơi cán BIÊN-HOÀ. - Vụ rui về xe-hơi này xảy ra gần cây số 21, đường Biên-Hoà đi Saigon, nguyên cơ như vậy: Một lũ con nít ngồi chồm-nhúm... Một đứa con nít bị xe hơi cán BIÊN-HOÀ. - Vụ rui về xe-hơi này xảy ra gần cây số 21, đường Biên-Hoà đi Saigon, nguyên cơ như vậy: Một lũ con nít ngồi chồm-nhúm...

Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE... Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE...

Vậy quí khách có bắt thuốc tây này mỗi khi xe ra mà bắt thì phải coi chừng cho kỹ. Nay lại.

Nay lại.

Dạng ban thường rất xứng đáng

THAKHEK. - Hôm chiều thứ bảy, năm 2 Jun 1923, sán dịp Nhà-nước mới ban thưởng cho M. Nguyễn-xuân-Dạm, Opérateur, một tấm nhĩ hạng... THAKHEK. - Hôm chiều thứ bảy, năm 2 Jun 1923, sán dịp Nhà-nước mới ban thưởng cho M. Nguyễn-xuân-Dạm, Opérateur, một tấm nhĩ hạng...

Qui ông, quí thầy có dự tiệc là: Dương-dương, MM. Singkham, médecin auxiliaire; Tống-phước-Toại; Tôn-sư: MM. Nguyễn-dinh-Thái, Võ-Thường, Thao-Panh, Thao-Pheng; Trương-chánh: M. Hoàng-hữu-Gia; Giáo-huấn: M. Thomas Pheng; Diên-báo: M. Lê-văn-Cứ; Cờ lnh Khố-xuân: Adjudant Tôn; Sergeant Kỳ; MM. Toàn, Bang-biền; Đào-dực-Lê chủ nhà hàng Bungalow v. v. khi tới tuấn Champague, M. Cử Thong-phân Diên-tin có đọc một bài như vậy:

Hôm nay, các ngài cùng tôi vui vầy giữa tiệc này, chẳng đợi tỏ ra, cũng biết là ngày chúng ta lại chia mừng cùng M. Nguyễn-xuân-Dạm, vì Nhà-nước mới ban thưởng cho ngài một tấm nhĩ hạng ngân bài danh dự.

Tôi xin kể vắn tắt đôi lời về sự công lao khó nhọc của ngài. Lâu việc Nhà-nước hồi 1905, (qua năm 1907, ngài sang xứ Ai-Lao, phần tỉnh Thakhek này, đương phóng hoa tiêu và họa đồ đường Camkcut tới Bamsot, như là đèo Phon-Hai gặp nhiều sự gay go, hiểm trở. Qua năm 1919, ngài phóng hoa tiêu và họa đồ đường Napé đến Camkcut.

Đến năm 1922, quan chủ-tỉnh đương kim của chúng ta, là M. Dro-net thấy ngài làm việc giỏi dần, nên phủ cho ngài phóng hoa tiêu đại-lộ từ Thakhek đến Sébangaui, giáp ranh địa phận tỉnh Savannakhet, Tôm lại, gần 18 năm trường, ngài mang sao, đội nguyệt, cực nhọc biết bao!

Văn tỉnh Thakhek còn đương khai phá, nên quan Chủ-tỉnh phủ công việc đường sá cho ngài quân xuất;... Văn tỉnh Thakhek còn đương khai phá, nên quan Chủ-tỉnh phủ công việc đường sá cho ngài quân xuất;

Cách vài tháng nay, sáng dịp quan Toàn-quyền đến dự cuộc lễ thành của đường Thakhek-Vinh... Cách vài tháng nay, sáng dịp quan Toàn-quyền đến dự cuộc lễ thành của đường Thakhek-Vinh...

Hiện giữa tiệc, chúng ta đủ đồng-bào ba ký cư nơi đất khách. Tôi là người Nam, mà hay bạn Trung-dặng... Hiện giữa tiệc, chúng ta đủ đồng-bào ba ký cư nơi đất khách. Tôi là người Nam, mà hay bạn Trung-dặng...

Phản ứng tôi, tôi xin quí-hữu chuyên cần phân sự; chắc là một ngày kia còn dặng nhườn gọi on trên nữa, chớ chẳng không. Đối với kinh... Phản ứng tôi, tôi xin quí-hữu chuyên cần phân sự; chắc là một ngày kia còn dặng nhườn gọi on trên nữa, chớ chẳng không. Đối với kinh...

Một đứa con nít bị xe hơi cán BIÊN-HOÀ. - Vụ rui về xe-hơi này xảy ra gần cây số 21, đường Biên-Hoà đi Saigon, nguyên cơ như vậy: Một lũ con nít ngồi chồm-nhúm... Một đứa con nít bị xe hơi cán BIÊN-HOÀ. - Vụ rui về xe-hơi này xảy ra gần cây số 21, đường Biên-Hoà đi Saigon, nguyên cơ như vậy: Một lũ con nít ngồi chồm-nhúm...

Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE... Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE...

Vậy quí khách có bắt thuốc tây này mỗi khi xe ra mà bắt thì phải coi chừng cho kỹ. Nay lại.

Nay lại.

Nay lại.

NẠN XE-HƠI

CANTHO. - Một sự rui ro trọng-hệ mới xảy ra nơi đường Cantho đi Longxuyen lối cây số 3, 100. Xe-hơi ấy hiệu « Dodge » sửa làm xe chớ, 15 chỗ ngồi, số C. 160, đưa hành khách thường ngày, trước khi xe ấy dụng vào cây bên lề đường tay một thì còn chạy chậm lối 30 ki-lô-mét mỗi giờ, lại dụng vào một cây nữa. Vì dụng mạnh quá làm cho sập giập mũi xe bằng tay và vắn cách xa xe ấy bắt từ manh từ mùng như một đồng sắt.

Mười hai người hành-khách trong xe đều bị thương-tích, kể nặng người nhẹ: Tên sếp-phu Nguyễn-vân-Hanh, 37 tuổi bị vit nơi vai trái và đứt chơn trái vì tằm kiến cắn giò bẻ; Đào-Diệp 42 tuổi nông-phu, trái đầu gối và đau trong mình, Đào-Trác, 52 tuổi, tay và đầu gối trái nạn; Lê-vân-An, Thợ-học 29 tuổi bị vit trên đầu; Nguyễn-vân-Ngưu, 33 tuổi, thợ-học đau cả chấu-thân; Đỗ-thị-Đều, 30 tuổi, nấu ăn, không thấy dấu tích chi, song sợ phải đau trong; Tam-thị-Hoàn, 45 tuổi và Phạm-duy-Trang, 21 tuổi bị vit nơi đầu; Trần-vân-Xương bị vit trên vai trái và tay chơn trái nạn; Lê-vân-Yên 34 tuổi bị vit trên đầu; khách Laru-Phát cũng bị thương nạn.

Liên có xe-hơi đến tiếp ứng, chở mấy người bị bệnh vào nhà-thương. Do lối người ta thuật lại thì sự rui này có lẽ lại máy xe hư cũ, chớ không phải sếp-phu lơ-đỉnh.

Cạp loạn rừng THỪA-THIÊN. - Một dãy ở xóm Tư làng Nông có một người đi thăm rầy ban đêm, bị cạp chộp bị thương đã chớ tên Nhà-thương mà điều-dưỡng. Nay lại có tin nữa rằng, cũng làng ấy xóm ấy có một đứa nhỏ bốn tuổi, ban đêm ngủ với cha mẹ nó trong nhà, đến khuya cha mẹ nó thức dậy thấy mất đứa con, đi tìm khắp nơi mà không thấy. Qua ngày mai có người thấy đứa máu dính trong kẹt đá tại sở làm đã bèn kin sòng.

Lại nghe đầu có ba tháng ăn trộm rui nhau lên rầy bẻ trộm thuốc là thì cạp vớ đi hết một, mà chúng nó giấu biệt không kêu gọi tìm kiếm gì hết. Xóm Tư làng Nông bị hại về cạp lần này đầu đã đến 5, 6 lần mà chỉ vào độ tháng 7, 8 tháng này mà thôi, nhưng chắc thế nào về sau đây cái hồ-loạn của bọn dân nghèo đó sẽ còn hoải, vì mấy con cạp đó đã quen ăn rồi. Thiệt một đũa khổ nạn.

Trước đây huyện Phú-lộc có làm lên quan trên mà xin phép đào hầm giếng hay cạp; còn huyện Hương-thủy xin phép sán cạp, vì huyện ấy có làng Phú-bái, Thủy-hà, Vọng-thành có nghề sán cạp giỏi lắm.

Hai cách ấy tuy chưa thi-hành, nhưng đầu có thi-hành cũng không ích-lợi gì lắm. Vì cách sán cạp thì tốn hao phiến-phí lắm, phải cầu đến hàng trăm nhân-công, hàng ngàn vật liệu, lại còn phải công của cho nhiều mới là sán được. Còn cách đào hầm thế nào cũng tốn công-ích hay là tu-ích của dân nghèo lắm mới xong. Nhưng đào hầm cũng chưa chắc là đánh bầy được cạp, vì đường đi lối ở của nó có định vào đâu mà dám chắc. Hai cách ấy đều là tổn hại nhiều, mà kết-cuộc đã vớ-lật được lợi.

Một đứa con nít bị xe hơi cán BIÊN-HOÀ. - Vụ rui về xe-hơi này xảy ra gần cây số 21, đường Biên-Hoà đi Saigon, nguyên cơ như vậy: Một lũ con nít ngồi chồm-nhúm... Một đứa con nít bị xe hơi cán BIÊN-HOÀ. - Vụ rui về xe-hơi này xảy ra gần cây số 21, đường Biên-Hoà đi Saigon, nguyên cơ như vậy: Một lũ con nít ngồi chồm-nhúm...

Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE... Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE...

Vậy quí khách có bắt thuốc tây này mỗi khi xe ra mà bắt thì phải coi chừng cho kỹ. Nay lại.

Nay lại.

Nay lại.

Nay lại.

Nay lại.

Nay lại.

Tên Sếp-phu liền ngừng xe, song ngừng không kịp, vì trên xe mạnh quá, nên ừ con nhỏ ấy té xiêu xuống đất rất mạnh. Một người Tây xuống xe đỡ đứa nhỏ ấy thì thấy hành xe không cân nó. Liên chớ thấy nó vào nhà-thương Biên-Hoà đặng điều-trị và thông-tin cho quan Tòa và quan Chủ-tỉnh Biên-Hoà hay sự rui-ro.

Đem vào Nhà-thương khám-xét thì đứa nhỏ ấy lối chừng 3, 4 tuổi, bị vit phía sau đầu một lỗ thấy óc, cổ tay một cũng bị một vit nạn và một vit nơi khoe mắt trái nhỏ mà sâu. Theo lối quan Thầy-Thuộc thì đứa nhỏ ấy khó sống vì bị bẻ sọ. Đến 1 giờ rưỡi ngày ấy thì nó chết.

Hàng mới qua « Thử nào già cũng trẻ » Mỗi kỳ tàu bên Tây qua, bản hiệu đều có tiếp đặng hàng hóa rất nhiều, như là: Áo nưa, áo ngy, quần, khăn, khăn, serge, gaoardine, nón, giày, Valise, porte-feuille, dao cạo, Porte-plumes réservoir plume or 18 carats 2550 một cây; cartes postales đủ kiểu và khân lông, khân tàn, 12 bình lông sánh, bảng plâtres để chụp phóng khân, cang là nhiều thứ hàng hóa khác; thứ nào tôi cũng có nhiều.

Bản sí và bản lệ; giá thật thiệt rẻ, vì tôi mua tại các hãng chế tạo bên Pháp-quốc. NGUYỄN-DỨC-NHUẬN ở ngang xe lửa gần chợ cũ 73, 84 de la Somme Saigon Nhà hàng Nguyễn-dực-Nhuận có bán với may mùng thiệt tốt, 1 xấp 4 đồng, may đủ một cái mùng phủ giường 2m20.

MỘT NẮNG NHA-TRÒ GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này mới in rồi, sự tích hay lóm, xem tất thứ vị. (Mỗi cuốn trọn sự tích) GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này tại nhà Nguyễn-dực-Nhuận ở 73 Boulevard de la Somme Saigon có bán 51. Cũng có gửi bán tại nhà in J. Viet và các nhà bán sách ở Lục châu.

HÀNG MỚI QUÁ « Thử nào già cũng trẻ » Mỗi kỳ tàu bên Tây qua, bản hiệu đều có tiếp đặng hàng hóa rất nhiều, như là: Áo nưa, áo ngy, quần, khăn, khăn, serge, gaoardine, nón, giày, Valise, porte-feuille, dao cạo, Porte-plumes réservoir plume or 18 carats 2550 một cây; cartes postales đủ kiểu và khân lông, khân tàn, 12 bình lông sánh, bảng plâtres để chụp phóng khân, cang là nhiều thứ hàng hóa khác; thứ nào tôi cũng có nhiều.

Bản sí và bản lệ; giá thật thiệt rẻ, vì tôi mua tại các hãng chế tạo bên Pháp-quốc. NGUYỄN-DỨC-NHUẬN ở ngang xe lửa gần chợ cũ 73, 84 de la Somme Saigon Nhà hàng Nguyễn-dực-Nhuận có bán với may mùng thiệt tốt, 1 xấp 4 đồng, may đủ một cái mùng phủ giường 2m20.

MỘT NẮNG NHA-TRÒ GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này mới in rồi, sự tích hay lóm, xem tất thứ vị. (Mỗi cuốn trọn sự tích) GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này tại nhà Nguyễn-dực-Nhuận ở 73 Boulevard de la Somme Saigon có bán 51. Cũng có gửi bán tại nhà in J. Viet và các nhà bán sách ở Lục châu.

HÀNG MỚI QUÁ « Thử nào già cũng trẻ » Mỗi kỳ tàu bên Tây qua, bản hiệu đều có tiếp đặng hàng hóa rất nhiều, như là: Áo nưa, áo ngy, quần, khăn, khăn, serge, gaoardine, nón, giày, Valise, porte-feuille, dao cạo, Porte-plumes réservoir plume or 18 carats 2550 một cây; cartes postales đủ kiểu và khân lông, khân tàn, 12 bình lông sánh, bảng plâtres để chụp phóng khân, cang là nhiều thứ hàng hóa khác; thứ nào tôi cũng có nhiều.

Bản sí và bản lệ; giá thật thiệt rẻ, vì tôi mua tại các hãng chế tạo bên Pháp-quốc. NGUYỄN-DỨC-NHUẬN ở ngang xe lửa gần chợ cũ 73, 84 de la Somme Saigon Nhà hàng Nguyễn-dực-Nhuận có bán với may mùng thiệt tốt, 1 xấp 4 đồng, may đủ một cái mùng phủ giường 2m20.

MỘT NẮNG NHA-TRÒ GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này mới in rồi, sự tích hay lóm, xem tất thứ vị. (Mỗi cuốn trọn sự tích) GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này tại nhà Nguyễn-dực-Nhuận ở 73 Boulevard de la Somme Saigon có bán 51. Cũng có gửi bán tại nhà in J. Viet và các nhà bán sách ở Lục châu.

HÀNG MỚI QUÁ « Thử nào già cũng trẻ » Mỗi kỳ tàu bên Tây qua, bản hiệu đều có tiếp đặng hàng hóa rất nhiều, như là: Áo nưa, áo ngy, quần, khăn, khăn, serge, gaoardine, nón, giày, Valise, porte-feuille, dao cạo, Porte-plumes réservoir plume or 18 carats 2550 một cây; cartes postales đủ kiểu và khân lông, khân tàn, 12 bình lông sánh, bảng plâtres để chụp phóng khân, cang là nhiều thứ hàng hóa khác; thứ nào tôi cũng có nhiều.

Bản sí và bản lệ; giá thật thiệt rẻ, vì tôi mua tại các hãng chế tạo bên Pháp-quốc. NGUYỄN-DỨC-NHUẬN ở ngang xe lửa gần chợ cũ 73, 84 de la Somme Saigon Nhà hàng Nguyễn-dực-Nhuận có bán với may mùng thiệt tốt, 1 xấp 4 đồng, may đủ một cái mùng phủ giường 2m20.

MỘT NẮNG NHA-TRÒ GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này mới in rồi, sự tích hay lóm, xem tất thứ vị. (Mỗi cuốn trọn sự tích) GIÁ: 0 \$ 10 Truyền này tại nhà Nguyễn-dực-Nhuận ở 73 Boulevard de la Somme Saigon có bán 51. Cũng có gửi bán tại nhà in J. Viet và các nhà bán sách ở Lục châu.

HÀNG MỚI QUÁ « Thử nào già cũng trẻ » Mỗi kỳ tàu bên Tây qua, bản hiệu đều có tiếp đặng hàng hóa rất nhiều, như là: Áo nưa, áo ngy, quần, khăn, khăn, serge, gaoardine, nón, giày, Valise, porte-feuille, dao cạo, Porte-plumes réservoir plume or 18 carats 2550 một cây; cartes postales đủ kiểu và khân lông, khân tàn, 12 bình lông sánh, bảng plâtres để chụp phóng khân, cang là nhiều thứ hàng hóa khác; thứ nào tôi cũng có nhiều.

TRAM NAM KHONG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG NGUYỄN-DỨC-NHUẬN Số 73, Boulevard de la Somme (NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ) SAIGON

Thy về tiệm này đã có bằng cấp lối nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đẩu-xảo Hanoi; mới năm rồi dự cuộc Đẩu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và đề trạm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gửi hình chụp đến hoặc viết thư hỏi, tiệm này ở ngoài cho một tờ cáo bạch có liên rõ thước tất giá cả và các nghĩa phân minh.

TRÔNG RĂNG QUAN LƯƠNG-Y CENAUD ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15 Nhỏ rỗng một cách rất êm ái. Trông răng bằng sành và răng vàng.

MUỐN BÁN Một cái xe-hơi rất tốt hiệu DELA-HAYE 4 máy, 11/18 H. P. 7 chỗ ngồi. Thật là xe còn mới tinh hảo, có đèn đá, đèn khít, bao mới mới, có bánh dư thay đổi.

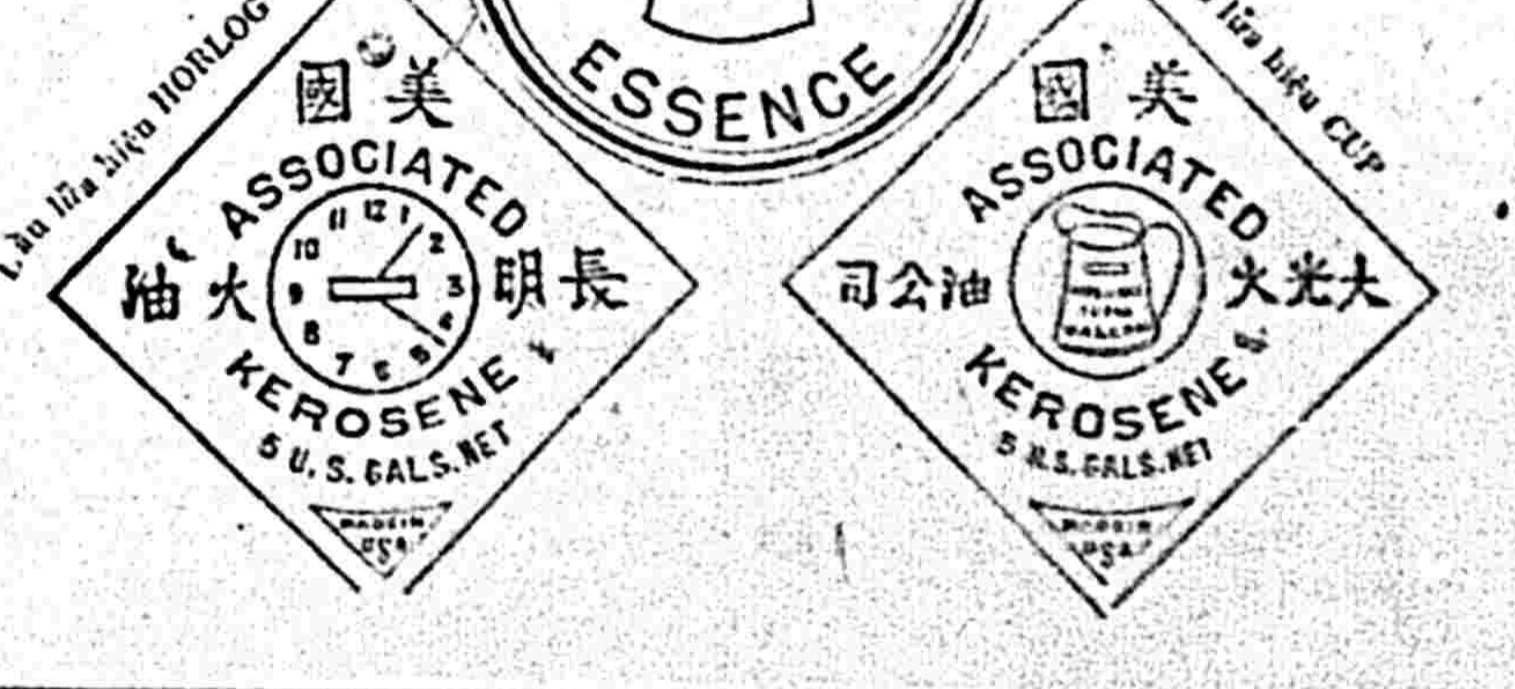
Ái muốn mua xin đến nhà hàng: HÔTEL de la ROTONDE.

MỚI RA ĐỜI Một cái nhà-hàng hiệu Kiên-Thành ở đường Jardins số 35 Cholon có bán sí và bản lệ, giá thiệt rẻ, đủ đồ tạp vật, đồ đường hóa, rượu tây v. v. Kinh mới chư quán từ đến mua kéo ường không mấy khi gặp giá rẻ.

HÀNG CHANH BÉN LỢI LỢI HIỆU: ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA. E. U. A.

Hàng: ASSOCIATED OIL COMPANY OF IRON-CHINA LTD làm Đại-lý toàn cõi Đông-Pháp, món bài số 34 đường Lefebvre Saigon.

Đánh đập theo: Associated Saigon Đẩu sáng hiệu KEROSENE Đầy thếp mới

Lời rao Cho những chú vị tra bắt thuốc tây hiệu JOB HAVANE đặng rồi, kể từ ngày 15 Avril sắp đến mỗi bao thuốc có đề một tấm giấy gọi là prime nếu si có phần phước đặng tấm prime ấy thì lại tại hãng ông HOY LANDRY ở đường Boulevard Bonnard món bài số 19 mà lãnh một cái đồng hồ vàng, đặng giá một trăm mấy chục đồng.

Vậy quí khách có bắt thuốc tây này mỗi khi xe ra mà bắt thì phải coi chừng cho kỹ.

Nay lại.

TAN TAN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot số 40 ngay chợ Saigon mới.

HUYNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp.

Nhãn hiệu có cầu chứng tại Tòa

Marque déposée

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêu thời, làm đá mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chung bằng đồng xi ni-kên (Nickelé), qui-khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thợ mà lấy đồ.

HUYNH-VĂN-NHUNG, cần bạch.

HOTEL D'ANNAM

NAM-VIET KHÁCH-LÀU

Nº 72 à 80, BOULEVARD CHARNIER, -10, QUAI LE MYRE DE VILERS Đường Kinh-lập, đường Carabelli và đường mé-sông Le Myre de Vilers, SAIGON

HUYNH-HUỆ-KÝ, Chủ tiệm

Kính cùng Qui-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiệu là HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở tầng dưới đất được cận tiện Qui-khách, xin Qui-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thông thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giới phòng ngành rất mát mẽ tại đường mé-sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 10 Saigon

HUYNH-HUỆ-KÝ, Cần bạch.

Sté anonyme Trung-Huê, Manufacture Cochinchinoise de Tabacs, Cigares et Cigarettes

Quai de Belgique, n° 217 à 224, Saigon

(Nam-ký Trung-Huê yên thảo hữu hạng Công-ty)

煙香吟鳥

煙香吟竹

煙香吟星

Thuốc diều hiệu CON Ó mỗi gói 20 diều.

Thuốc diều hiệu LÁ TRE mỗi gói 20 diều.

Thuốc diều hiệu NGÔI SAO mỗi gói 20 diều.

Thuốc diều hiệu MẶT TRỜI mỗi gói 20 diều.

Thuốc diều hiệu MẶT MẶT mỗi gói 20 diều.

Thuốc diều hiệu MẶT MẶT mỗi gói 20 diều.

Chư quán muốn nghỉ xem mỹ-nhơn ảnh cùng là năm sáng danh sơn kinh vậy nhâm dịp may xin chờ bộ qua rất mong.

Nguyên vì bản Công-ty chúng tôi số tiền trong phi rước thợ danh họa bên Thượng-hải sang qua vẽ tượng mỹ-nhơn và tranh sơn thủy, mỗi bức đều có định nguyệt phần niên liệu lịch tấu và lịch tây, vài bữa đây sẽ ra rất nhiều, nhưng mà không phải bán, bản Công-ty định sách tận cho chư quán như vậy:

Ai có đủ 20 cái bao thuốc Ngôi-sao thì đổi được 1 bức mỹ-nhơn và lịch.

Ai có đủ 25 cái bao thuốc Cây-tre thì đổi được 1 tấm sơn thủy và lịch.

Ai có đủ 20 cái bao thuốc Con-ó thì đổi được 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ-nhơn hoặc sơn thủy.

Như ai có đủ 30 cái cũng đổi được 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ-nhơn hoặc sơn thủy.

CHỖ ĐỒI HÌNH VÀ LỊCH :

Cholon. - Trương-phước-Sanh, Rue des Marins, n° 223.
Cholon. - Châu-ký-Lan, Rue Cándot, n° 66.

Vậy ai có bao thuốc không mà nhân hiệu của hãng này lại mau đem đến máy hãng đã nói trên đây mà đổi thì đừng liên chúng sai.

XIN CHIẾU CỎ

Đời thanh tri/ thái bình, thì con người sanh sống ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đem thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v.v. thì tôi nghiệp cho qui-khách ở Lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-nghĩ-hệu NAM-TRUNG KHÁCH-SAN tại đường Némésis N° 101-103 gần bên góc Tiệm cầm đồ Saigon. Phòng ở từ phía theo một đường đi, rộng rãi mát mẻ từ bề và yên tĩnh, lại gần các lối đường xe lửa Cholon, đường giữa, đường mé-sông, và xe Biên-hóa, xe Mỹ-tho, rất tiện cho qui-khách khi lên xuống.

Cứ xin qui-khách tưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bên ững, thì ơn ấy ghi tạc hằng ngàn.

Quán-Lý: HIỆP et THẮNG.

PHÒNG TRỒNG RỪNG THIÊN NGHỆ HIỆU LÂM-QUANG-SĨ

Nº 92, Boulevard Bonnard Ngang nhà thuốc thì (chợ mới) Saigon

LÂM-NGỌC-THẠCH

Tên lưu N° 58, Rue d'Adran Ngang tòa Tân-Đào (chợ cũ) Saigon

Kính cùng qui Ông, qui Bà, qui Thầy và qui Cô đang ở: Nguyễn chúng tôi làm nghề trồng rừng và bích rừng vắng có hơn tám năm dư, nên sự kỹ càng, chắc chắn và khéo léo của chúng tôi làm chúng khác chi người Langsa, song một điều nên lưu tâm là nghề chúng mà lợi ý riêng của người thợ vậy mà thôi.

LÂM-QUANG-SĨ

MÓN-BÁN

1 cái xe-hơi hiệu Zenar còn tốt 4 chỗ ngồi, 10 H. P. m y móc còn tình hảo, đèn điện khí và đèn đá, áo nệm mới và đồ phụ tùng đủ.

DU'ONG-DIEN

Marchand de Meubles Rue Calinat 109-111-113 SAIGON

Tiệm tôi có bán giường đồng chon vườn, đồ mộc non bằng đồng ở hèn Huế-ký mới lại.

Giường đồng, sắt, cây, theo kiểu kim-thời.

Bản ghế, tủ kiến, đá cầm-thạch và các thứ ghế hiệu THONET lại có tủ, bàn, ghế đánh vernis tampon.

DUONG-DIEN

LỜI RAO CẦN KIẾP

Kính cùng Lục-châu chư qui Ông: Nôm vì tôi mới chọn được một chỗ đất dùng làm ngôi gạch rất tốt nên tôi đã lập một cái lò-gạch để hiệu là Nam-thạnh-Phát tại ngoài vòm Thủ-Thừa tục kêu là Vòm-củ mé bên (Taman).

Lò gạch của tôi đây tuy mới lập mà làm độ thứ ngôi gạch, như là gạch tiêu, gạch thừ, gạch tàu, ngôi đại tiêu, ngôi sọc, ngôi ống.

Lại tôi cũng có trữ bán vôi, ciment, các, gạch bích-ton nữa.

Kính xin chư qui vị thương tình như có cần dùng các món nói trên đây xin tới lui giao tiếp cùng tôi, tôi rất cảm ơn.

Chủ-nhơn NGUYỄN-TRUNG-CHÁNH Làng Bình-Quới

TIỆM HÀ-PHƯỚC-SANH

Vinh-Phước - Sadee Một cang phở trữ đủ thứ thuốc Tây Tàu thiên hiệu.

Dầu thơm, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng.

Một cang bán xe máy và đồ phụ tùng. Rượu Tây, rượu Tàu, đồ hộp và đồ đủ dùng trong đám tiệc.

Giày, nón, giẻ, gười Bắc-ký, áo quần, hàng Tàu, lãnh may y phục Annam

Cũng có bán đủ thứ thuốc của tiệm Nhi-thiên-Dương Cholon. Tầng trên lầu có cho mượn Phòng-ngủ.

Tiệm này buôn bán chắc chắn và tiếp rước từ lễ; giá nói hơn các nơi. Xin đồng-bang quang cố, tôi hết lòng đợi ơn.

Nay kính mời. Chủ-nhơn: HÀ-PHƯỚC-SANH.

TRAN-LONG

TIỆM DÓNG GIẤY MÁY ROTINER Réparation des Raquettes Rue Turc n° 18 SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rộng có một nghề làm giấy máy theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp, có sự vự máy, đồ đánh trái bóng; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

TRAN-LONG cần bạch.

IMPRIMERIE DU CENTRE Louis MINH

76, Boulevard Bonnard, Saigon, 76. NHẢ IN - IMPRIMERIE DU CENTRE - CÓ ĐỦ CÁC THƯ CHỮ TÂY, QUỐC-NGŨ, ANNAM LỚN NHỎ ĐỀU CÓ ĐÃ IN MAU MÀ GIÁ LẠI RẺ TẠI ĐÂY CÓ ĐÓNG SÁCH ĐỦ KIỂU VÀ BÁN GIẤY

THI-THO'

TIỆM THỢ BẠC NGUYỄN-VĂN-ĐẠO, Bijoutier ancienne Maison NGUYỄN-VĂN-GIÁO 13, rue Schrader, Saigon

Kính cáo cùng qui Ông, qui Bà đồng rồ: Nguyên-tiệm này ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mua phần rồi. Nay người cha là Nguyễn-văn-Đạo cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, những là: trâm, khuyên, kẹp, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đồ, bạc đồ, ngọc bông, ngọc đất, đồng thau, v.v. Đồ thứ kiểu theo kim thời cũng như ngày trước vậy. Xin qui Ông, qui Bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thư mà gửi cho hồn hiệu thì tôi cũng hết lòng làm theo ý. Qui Ông, qui Bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cần thận mà gửi đến cho qui Ông qui Bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-ĐẠO Bijoutier, 13, rue Schrader, 13 - Saigon

NAM CHÂU KHÁCH LÂU

NHÀ HÀNG CHO MƯƠN PHÒNG NGŨ Ở đường Amiral-Courbet số 29, 31, 33, 35, Saigon

Sửa sang rất tinh sạch, và bồi-bếp đồ ăn-tu. Vậy từ đây cái xin trong Lục-châu chư qui-bà qui-ông có dịp đi đến Saigon, xin vui lòng ghé tạm, ăn nghỉ bước đường, rất cảm tình hự-cố.

Chủ-nhơn: LÊ-KHẾM-NHƯỠNG

Quản-lý: LÊ-SUM Cần-bạch.

HÀNG NHÀ LÀM RA: GIÁ BÁN THIẾT RẺ

TANG-KHANH-LONG chúng tôi mới lập thêm một hàng tại Hanoi số nhà 152 đường Coton, chỉ chuyên chế các thứ hàng kể ra sau đây:

Nón Casque trắng-vàng-sâm, dù kiêu; Giày tây, giày hạ An-nam, giẻ Nhựt-lớn.

Chiếu trải salon, và cũi thang; tapis chũi chân; rương và valises bằng da.

Ghế sếp du, ghế Thonet « chaises ». Đờn kim trôn, và cần, dù kiêu; hàng bực: xuyên, lãnh, the, lụa, vải may mũng, đồ thêu, dentelles, ha-ton (cantes).

Nón ný « feutres » mua tại bên tây. Và khác các thứ con dấu bằng đồng, bằng đá, Cầm-Thạch vân vân.

Như qui khách muốn mua thứ gì về bán, sẽ có lời nhiều thời xin dời gót ngọc lui tiệm Tang-khanh-Long số nhà 16 đường Calinat và tiệm nhánh Đông-nam-Phỷ số 90 đường Bonnard; giá cả chúng tôi xin tình theo như ở Hanoi.

Nay kính mời TANG-KHANH-LONG HANOI. - SAIGON.

HÀNG CHANH BÉN HUỆ-KÝ HIỆU ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.

Hàng: Associated Oil Company (Indochine) Ltd. làm Đại-lý toàn cõi Đông-Pháp ở đường Lefebvre môn bài số 34 Saigon.

Đại-lý ở các tỉnh Cholon. - Lương-dương-Ký, Ba-châu. - Hùng-Hoa, Cầu-trần. - Quận-diên-Xương 9 Avenue Jacarés. - Tân-an. - Quận-tiền-Lai, Long-truyền. - Thái-Vương. - An-kim-Lôi, Sa-triêng. - Cảng-Xương, Cầu-trần. - Trần-triệu-Kỳ. - Vinh-Tương. - Thủ-đức. - Cảng-Thương, Cầu-trần. - Công-Thái. - Nhựt-trung. - Hạp-Ôa. - Sadee. - Đông-Sanh. - Minh-hoa. - Mao-hoa. - Phan-Penh. - Kim-seng-Heng. - Suối-trang. - Huế-Phát. - Hợc. - Mỹ-hoa-Đường.

NHI-THIÊN-DƯƠNG 38, rue de Canton, Cholon

MHI-THIÊN-DƯƠNG ĐƯỢC TỪ (Thuốc rượu Nhi-Thiên-Dương)

Thuốc rượu của tiệm Nhi-Thiên-Dương là một thứ thuốc rượu rất qui, do nơi tiệm chúng ở tại Quảng-Đông tỉnh Thái-giới; nên niên trường thọ, đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chưa có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng hơn thân, điều hòa huyết mạch cường tráng tinh thần cho bằng thứ rượu thuốc này, lẽ ững nó thường thì một ngày dùng nhượn giá trị giá trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là là bổ Thành-duyệt, công hiệu như thần.

Nếu ững nó cho thường thì ít liều trừ bá bệnh; tinh-thần không kiện, định dưỡng hơn thân; khai ký kiến-vi, máu me đều động, nước da mịn màng, những người mà tiền thiên bất túc, hậu thiên thất điều, thì nên ững nó cho thường mà bổ dưỡng. Đón bà mà vùng ăn cơm gạo thì nên dùng nó, hoặc muốn ăn thái hậu sơn, thì ững thứ thuốc rượu này khỏi lo hậu họa.

Ấy là một thứ thuốc VỊ-SANH rất nên bổ dưỡng. Chư tôn có mua thì hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT niếp của hiệu NHI-THIÊN-DƯƠNG thì mới khỏi lầm thứ giả ững vào sanh bệnh.

- Trị những các chứng kể ra sau này: 1.-Người còn thiếu niên mà dùng nó thì khỏi sợ Tiền thiên bất túc. 2.-Người trung niên mà ững nó thì khỏi lo bệnh hậu thiên. 3.-Người lão niên mà ững nó thì khỏi lo bệnh khí suy huyết kiệt. 4.-Đón bà bán gạo mà dùng nó thì khỏi lo về bệnh thất điều. 5.-Người văn nhơn dùng nó thì có ích về văn trí mở mang. 6.-Người thường có mà dùng nó thì có ích vì cần lao mà không biết mỏi. 7.-Những kẻ bỏ Á-Phiến mà dùng nó thì có ích vì khỏi phục nguyên hình. 8.-Người không có con mà dùng nó thì ít nhiều con cháu lắm.

CÁCH DÙNG: Mỗi bữa trước khi ăn cơm 5 phút đồng hồ lấy theo sức mình mà ững.

Giá tiền: (Ve lòn. 1 25 (Ve thường. 0 20

KỶ-NGUYỄN SỞ LÂM ĐỒNG HOA BĂNG CEMENT VÀ THẠCH-CAO

Ở trước ga xe lửa Xâm-dân đường Route Basse số 16 Cholon.

Kính trình cùng Qui-ông Ông hay, tôi có lập một sở đóng đúc làm bằng Cement Thạch-cao ở gần nhà số 40 đường, như là: cầu-cột (châpitesaux) xe-cầu (ciel de porte) bóng nước nhà (Taitière) Lang-cang (Balastre) bình (Vase) tại cũng có làm đồ sứ mã, như: mô-bia (Epitaphe) khuôn níp mã đủ kiêu. Có đúc đồ bằng beton armé như là: ống-cống thì lại rất lợi lung cho tôi rất lợi lung. Trụ bằng rào, trụ ranh đất, nắp đậy ống lớn nhỏ, ghế ngồi ngoài sân, người vườn cũng bằng beton armé, lại có làm gạch Cement để lát má, gạch xây nhà bằng beton armé, bốn nước có cả kiến, lớn nhỏ đủ kiêu, chịu được nắng.

Nói thế một lời nhứt thiết món chi làm bằng cement và beton armé đều có đủ hết. Lại tôi có làm được cả đá, làm má, làm hàng rào bằng Lang-cang cement hay là song ly sắt, cửa ngõ sắt, các thứ đồ bằng sắt tôi đều có làm làm hết.

Xin Qui-ông muốn cần dùng món chi xin đến nhà thương nghị, hoặc gọi thợ thợ tôi, cũng bồi âm cần nghĩa rành và cần thành tình.

Nay kính mời HỒ-THAM-SAN KHÁCH ĐÓN

NAM-HOA-PHAT SELLERIE HARNACHEMENT

Nº 150, Rue d'Espagne - SAIGON

Tiệm này của người Annam, có máy đồ bắt kể ngựa, da tây, da dừ, đồ thêu, lớp mũoi may nệm cho xe hơi, xe ngựa, xe kéo, và xe hơi bằng máy đèn khí, (Vulcanisation) y theo lối giao, bề chỗ cũ và lại không có tinh tiến.

Làm làm ghế nệm ngồi có ruột gà (ressorts) lớp bằng da, nỉ, nhung, đồ có bông; có làm dây nịch bằng da tây theo kiểu kim thời, rất đẹp.

Tiêu này bán mỗi món đều giá rẻ hơn các tiệm khác.

Qui-khách trong lục châu có muốn mua hay là hỏi việc chi xin mời đến tiệm tôi thương nghị, hay là viết thư thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Toàn là thợ Nam-ký làm trong tiệm này. Chủ-nhơn kính mời. PHAN-VĂN-NHƯ.

DÀNH DÂY THẺP

Đề như vầy: NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

Cholon

DÂY THẺP NỔI

Số 658

NHI-THIÊN-DU'ÔNG

DAI DU'OC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38, — CHOLON

CÓ BÀN CÁC THỦ THUỐC CAO ĐƠN, HƯƠNG TÀN RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY:

Table listing various medicines and their prices, organized in columns. Includes items like 'Sâm-nhưng-bồi-nguyên-vệ', 'Bạch-trược-cao', etc.

PHAI NGŨA THUỐC GIA

Kinh lời tỏ với Lạc-Châu... Các thứ thuốc Cao, Đơn-Hương-Tân của ông Dương...

Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả Hoàn-Cầu...

Chôn-Liên, Đường Canton số 38, NHI-THIÊN-ĐƯỜNG chuyên môn bán các...

XƯƠNG THỢ-MỘC CHẠM VÀ CÁN HIỆU LÀ:

« MICHEL NGUYỄN-HIỆP-HOÀ »

Tại Lã-thiên Quai E. Outrey. Có đồng sản đủ các thứ bán, ghe, tủ vàng v. v. toàn bằng cây Trắc, Cẩm-lai, Gỗ và có đủ thứ mặt-dã Cẩm-thạch lớn nhỏ và lành làm theo kiểu.

VINH THANH

Biopoterie Centrale de Cholon LÊ-VĂN-NGŨ

Kinh cáo quí-bà quí-cô quí-thầy... Bệnh tim có (Muscadine). — Bệnh này ít có lắm. Chúng ta ở Tân-châu...

thời rất đẹp mắt, lại có chế tạo nhiều... Còn lục châu nếu đã nào đặt làm...

THIỆT-NGHIỆP-XU'ÔNG

F. NAM & L. LUC FRÈRES

đường Pellerin môn bãi số 142, 143 SAIGON

Bản hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tu-sát đủ kiểu.

Sửa sang và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHIỆP. — Máy dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo râu, dụng cụ may...

REIN GIỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUỆ-VIỆN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa và rào sắt, cửa ngõ rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu hươ-mỹ và kiểu thường.

Ông khóa và cửa khóa thiết chắc.

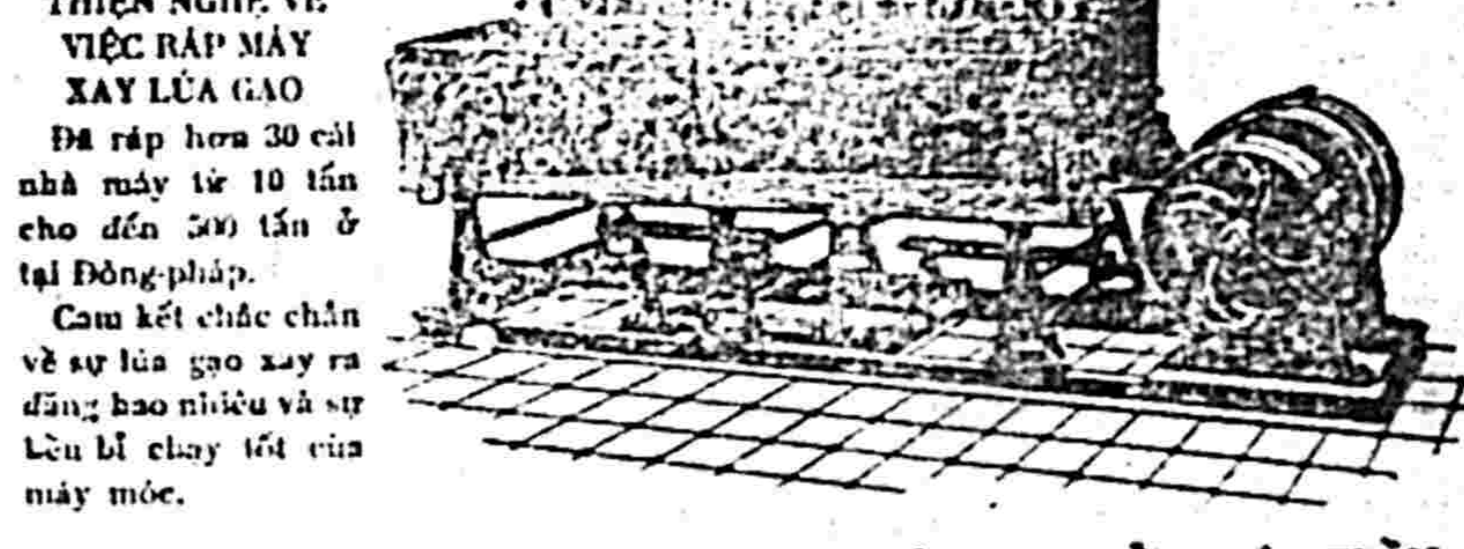
Có làm đồ đầu-lội (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe-máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lạc-Giê.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefebvre, N° 36-38 SAIGON

NGUYỄN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY THẦN EMERIE — VÁN VÁN — MÁY LÀM ĐÀU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TÔ NỘI SÔ-ĐE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

ĐỒ CÁN, ĐỒ THÊU VÀ HOA-LY

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIÊM

Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới), Saigon

GIÁ RẺ:

Tiệm này có trữ đủ các đồ CÁN ĐUNG VẸ ĐÈN KHÌ như DÂY ĐÈN BÓNG ĐÈN, QUẠT MÁY ĐIỆN, BÀN ỦI ĐIỆN v.v. và đủ các kiểu ĐÈN THẤP BẢNG ĐÀU SÁNG VÀ ĐÀU LỬA CÓ MẮNG SÓNG VÀ HẰNG TƠ LỰA BẮC-KY.

LƯỢC KHẢO

NGHỀ TÂM TỐ TRONG NAM-KY

Của ông BUI-QUANG-CHIÊU

Canh-nông bát-vật, Canh-nông viện Giám-đốc quan

(Tiếp theo)

Chúng ta thường thấy bề trời ước át, âm ỹ, đông gió thì tâm hay bị bệnh kêu là Tâm-chuối, Tâm-nghệ. Trong Nam-kỳ con tim thứ 9 hay bị chứng bệnh ấy, và thường trong một buổi tâm bệnh thì bị đứt thứ bệnh hết. Có khi chứng ta gặp một buổi Tâm-chuối làm hại nhiều lắm, nên nhiều khi người nuôi tâm hưng đem má đỏ hết xuống sống, bởi vì gặp bệnh như vậy thì thường kéo ít...

ter hay là không có một chút tơ nào hết.

Bệnh tim có (Muscadine). — Bệnh này ít có lắm. Chúng ta ở Tân-châu trong bốn năm, là chỗ thiên-hạ nuôi tâm nhiều hơn hết trong Nam-kỳ, mỗi tuần lễ chúng ta có đến viện mấy nhà nuôi tâm, nhưng mà chúng ta gặp được chỉ có một con Tâm-cô mà thôi. Lúc ấy là năm 1908. Con tim thì trắng, như bao bóng vải, vậy cho nên người Annam mới kêu là Tâm-cô. Chúng quanh co nó thì có một cái hương trắng chạy vòng theo cổ như đeo kiềm vậy, còn mình nó thì cứng như đá. Chẳng có lực nào chúng ta thấy chứng bệnh ấy làm hại cho lắm, bởi vậy người Annam coi ỹ không sợ (1).

Bệnh đở. — Bệnh đở là một chứng bệnh chúng tôi gặp lần thứ nhất trong (1) Từ năm 1913 tới năm 1917, ngoài Bắc-kỳ bệnh Tâm-cô làm hại nhiều lắm. Lúc trời mưa phân, tháng Mars và Avril 1913, bệnh khởi phát rồi gây ra làm cho mấy chỗ nuôi tâm của Annam và của sở Canh-nông hư nhiều lắm.

(1) Tiếng Nhat-bôn-khên là Ou-dji.

Nam-kỳ đây. Bệnh này làm hại những con bướm mà t-ôi. Chúng tôi cho Ông Y-khoa Tân-si Broquet, là Quan cựu Đốc-ly Y-viện Pasteur tại Saigon hay rồi thì ông ấy có hiệp với Ông Y-khoa Tân-si de Villeneuve mà tổ cho khoa học hàng lâm-viện hay chứng bệnh ấy. Xét về sự làm ra thì chứng bệnh này chẳng trọng hệ chi. Con bướm bị bệnh thì chết gấp nên dễ trừ diệt không được bao nhiêu, chứ không hại gì khác nữa.

Con lằng. — Nói mấy chứng bệnh xong rồi, tưởng cũng nên nói luôn tới một thứ ruồi ở trong xứ Đông-pháp này nó cũng làm hại con tim nhiều lắm. Thứ ruồi ấy trong Nam-kỳ kêu là Con-lằng (1) ngoài Bắc-kỳ kêu là Con-nhạn. Trong mấy nhà nuôi tâm, con-lằng làm thiệt hại không xiết kể. Nó ở theo chung quanh mấy nhà nuôi tâm, một con đẻ ra tới 110...

(1) Tiếng Nhat-bôn-khên là Ou-dji.

trứng, lấy đó mà suy thì đủ biết nó làm hại con tim là bao nhiêu.

Con-lằng lúc nó đẻ trứng trên da con tim thì nó có nhiều ra một thứ nước mạnh xoi lũng da con tim theo chung quanh chỗ cái trứng mới đẻ đó. Cái trứng ấy phồng da con tim mà chung vào trong mình. Hệ chung vỏ mình con tim được rồi thì chỗ nó xoi đó lành lại mà có vết đen. Trứng lằng trở nên một thứ dòi nhỏ khoét thịt con tim nát bấy hết. Dưới da con tim coi dường như có một cái dóm dàu, chính giữa cái dóm đó có một giầu trắng, ấy là con dòi đó. Trong mình nó có đôi, có khi tới 6, 7 con, con thường thường thì 3, 4 con, thì mình con tim nát bấy rồi dòi dòi bỏ loi nhoi trong lỗ lằng. Dòi nó lớn rồi thì nó khoét da con tim mà chung ra, làm cho có một cái lỗ lớn. Tuy con tim chưa chết cũng không đáng chi được nữa. Dòi chung ra được rồi thì bỏ lằng lằng: nó bỏ đi kiếm mồi...

kẻ vâng hoặc chung xuống nề đất mà ở, rồi hóa ra như một cái bao bằng nước dứa; mấy ngày đầu thì màu nâu dợt rồi lần lần ra màu đen thui. Cái bao ấy hình hạt xoài. Lối 10 ngày cái ấy nở, con ruồi chung ra. Cái vỏ bọc thì nứt lổ trên đầu, rách hết một miếng song miếng ấy còn dính chơ không đứt rời ra. Người Annam dùng cái mùng mà ngăn loài ruồi ấy; lúc làm con nhỏ thì đặt cả mùng vào trong cái mùng mà tránh ruồi. Lúc cho làm ăn thì dỡ mùng lên, song có nhúm lửa dặng có khói mà đuổi ruồi trước, rồi sau dỡ mùng song như vậy mà dừ cũng không lại.

Ngoài Bắc-kỳ, nếu người nuôi tâm có cái nhà riêng mà nuôi tâm cho phân biệt với nhà ở, thì mấy lỗ và mấy cái cửa thường có treo sào dặng ngăn ruồi. Tại nhà nuôi tâm của nhà-nước cũt mà dạy cách nuôi tâm ở Tân-châu, chúng ta dùng lưới sắt số 11, lỗ nhỏ dặng lưới sắt ấy, mà đóng...

bịch mấy cái cửa. Lưới ấy chẳng hề khi nào sét, vậy dùng thứ đó thì tốt hơn hết. Vì như ruồi nó có đeo theo mấy bó là dàu mà lọt vô phòng nuôi tâm thì thường nó hay đậu trên mấy tấm lưới sắt, cũng như trong nhà mình ở, ruồi ra đậu theo mấy cửa sổ có bịch kiến vậy, bởi vì nó ra đậu mấy chỗ có yên sáng. Bởi nó đậu như vậy nên mình đập nó dễ lắm. Muốn bắt con-lằng (1) trong mấy chỗ nuôi tâm thì dùng những chổi làm bằng tre vót miếng nhỏ rồi cột một đầu, nhiều miếng lại làm một bó. Trong mấy phòng nuôi tâm sống xưa, hệ con-lằng đậu trên mình con tim thì dễ thấy lắm.

(1) Những đồ để bắt mấy thứ ruồi thường không thể nào dặng mà bắt con-lằng được.

(Sưu sẽ tiếp theo)